

Hodnotový portrét zamestnanca

Autoevalvačný formulár
pre pedagogických a odborných
zamestnancov škôl a zariadení
v systéme PaP

AUTOR:

Mgr. Anton Kalina

Popis autoevalvačného nástroja pre administrátora

Cieľ: Identifikácia profesijných hodnotových orientácií pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo zariadenia v systéme poradenstva a prevencie (ďalej PaP).

Cieľová skupina: Nástroj je určený pedagogickým a odborným zamestnancom zariadení v systéme PaP.

Tento autoevaluačný nástroj umožňuje zistiť, aké profesijné hodnotové orientácie preferujú pedagogickí a odborní zamestnanci školy alebo zariadenia PaP. Jeho výsledky môžu byť užitočné pre tvorbu strategických hodnotových orientácií školy alebo zariadenia PaP.

Administrátorom nástroja môže byť riaditeľ/ka, vedúci pedagogický zamestnanec, vedúci odborný zamestnanec alebo poverený pedagogický/odborný zamestnanec školy/zariadenia.

Profesijné hodnotové orientácie sú princípy, ktoré vedú a usmerňujú naše rozhodnutia týkajúce sa kariéry. Naše hodnoty sú to, čo nám v práci prináša uspokojenie a radosť. Pre každého z nás je dôležité niečo iné. Pre niekoho dobré vzťahy a pocit užitočnosti, pre iného možnosť riadiť iných a dosahovať výsledky. Tento nástroj môže pomôcť začať cestu premýšľania nad tým, čo je dôležité pre vás a vašich zamestnancov. Čas potrebný na vyplnenie autoevalvačného formulára je 10 - 15 minút.

Pri vyplňovaní inventára postupujte podľa **inštrukcií - 4 krokov**, ktoré sú uvedené pri tabuľke 1. a 2.

Autoevalvačný nástroj môžete využívať podľa vašich potrieb a predstáv. Nástroj je možné doplniť o ďalšie profesijné hodnotové orientácie, ktoré ste vo formulári nenašli. Na administrátorovi záleží, či bude nástroj zadávať anonymne alebo budú respondentom vyplnené potrebné údaje.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti hodnotovej orientácie zamestnancov, profesijného a osobnostného rastu zamestnanca, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Zdieľanie výsledkov autoevalvácie a prípadná diskusia je vo vašich rukách, po dohode s respondentmi.

Popis autoevalvačného nástroja pre respondenta

Autoevalvačný nástroj „Hodnotový portrét zamestnanca“ – autoevalvačný hodnotový formulár je určený vám, pedagogickí a odborní zamestnanci, ktorí máte záujem preskúmať svoje hodnotové preferencie a spolupracovať na tvorbe strategických hodnôt vašej školy alebo zariadenia.

Vyplnením tohto nástroja poskytnete vedeniu vašej školy alebo zariadenia spätnú väzbu o tom, aké profesijné hodnotové orientácie preferujete. Výsledky môžu byť užitočné pre tvorbu strategických hodnotových orientácií vašej školy alebo zariadenia PaP.

Čas potrebný na vyplnenie autoevalvačného formulára - hodnotového inventára je 10 - 15 minút.

Pri vyplňovaní inventára postupujte podľa **inštrukcií - 4 krokov**, ktoré sú uvedené pri tabuľke 1. a 2.

Na administrátorovi záleží, či bude nástroj zadávať anonymne alebo budú respondentom vyplnené potrebné údaje. Vyplnený formulár odovzdajte na vopred určené miesto označené osobou, ktorá vám ho dala vyplniť, alebo zašlite podľa inštrukcie administrátorovi.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti hodnotovej orientácie zamestnanca, profesijného a osobnostného rastu zamestnanca, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Zdieľanie výsledkov autoevalvácie a prípadná diskusia je vo vašich rukách, po dohode s respondentmi.

Za vyplnenie formulára vopred ďakujeme, pretože pomáhate zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb v našom zariadení, v našej škole.

Autoevalvačný nástroj

Hodnotový portrét zamestnanca

Autoevalvačný hodnotový formulár pre pedagogických a odborných zamestnancov škôl a zariadení v systéme poradenstva a prevencie (ďalej PaP).

Inštrukcia **4 krokov** k vyplneniu formulára:

Krok 1.:

Tabuľka 1. obsahuje popis rozličných profesijných hodnotových orientácií. Pozorne si ich prečítajte. Do prvého stĺpca (Výber 1) označte krížikom všetky profesijné hodnotové orientácie, ktoré sú pre vás dôležité. Neobmedzujte sa, môžete vybrať toľko hodnotových orientácií, koľko chcete.

Tabuľka 1

Hodnotová orientácia	Popis profesijnej hodnotovej orientácie	Výber 1	Výber 2	Výber 3
Výkon	Dosahovanie výsledkov. Vykonávanie činností, ktoré považujem za dôležité ja alebo ostatní ľudia. Získanie osobného uspokojenia z výkonu.			
Prekonávanie vlastných limitov	Nastaviť sám sebe ambiciózne ciele. Usilovať o ďalší rozvoj. Považovať svoju prácu za osobnú výzvu. Chcieť preberať čoraz viac a viac zodpovednosti.			
Dobrodružstvo	Mať podnetnú a vzrušujúcu prácu, ktorá so sebou prináša aj riziká.			
Estetika	Nadchnúť sa pre činnosti, ktoré považujem za krásne, pôsobiace na moje zmysly, umelecké alebo estetické.			
Spolupatričnosť	Cítiť sa ako člen organizácie alebo skupiny, mať pocit spolupatričnosti a uznanie ostatných, prežívať medziľudské vzťahy.			
Umenie	Vytvárať umelecké objekty, maľby alebo iné možné formy umeleckej tvorby.			
Prostredie	Pracovať v atraktívnom a príjemnom prostredí, v ktorom sa cítim dobre.			
Riešenie problémov	Byť v situáciách, ktoré stimulujú moju schopnosť nachádzať riešenia.			
Rozmanitosť	Mať pestrú prácu, pri ktorej sa často menia úlohy, pracovné miesta, pracovný rytmus a iné.			
Blízkosť moci	Byť v priamom a pravidelnom kontakte s vplyvnými a mocnými ľuďmi. Zúčastňovať sa na rozhodovaní.			
Solidarita	Postaviť sa za problémy týkajúce sa sociálneho okolia, do ktorého patrím.			

Súťaživosť	Mať prácu, v ktorej súťažím s ostatnými.			
Kontrola a bezpečie	Mať pozíciu, v ktorej môžem mať v rukách svoju každodennú činnosť.			
Kreativita	Vytvárať nové koncepcie, produkty, štruktúry a systémy, nezávisle na daných pokynoch, postupoch a vzoroch.			
Morálne zásady	Pracovať v odvetví, ktoré zodpovedá mojim morálnym princípom a ktoré nie je v rozpore s mojim osobným presvedčením.			
Odbornosť	Dokázať, že odvádzam dobrú prácu, že som majster svojho odboru a som považovaný za kompetentného odborníka.			
Štruktúra a poriadok	Pracovať v prostredí, ktoré poskytuje štruktúru a jasné pokyny, ktorých sa môžem držať.			
Pozornosť	Mať možnosť byť stredom pozornosti a upozorniť na seba.			
Povesť	Získať meno, uznanie a rešpekt ostatných.			
Rýchle tempo	Pracovať v situáciách, kde je potrebné podávať výsledky v krátkom časovom období a s krátkymi termínmi.			
Sebarealizácia	Mať prácu, ktorá zodpovedá mojim záujmom a schopnostiam.			
Spoločenský vplyv	Mať prácu, ktorá má významné spoločenské dopady.			
Príjem	Mať príjem, ktorý mi umožňuje robiť všetko, čo chcem, bez toho aby som musel premýšľať, či si to môžem dovoliť.			
Samostatnosť	Môcť pracovať bez príkazov a nemusieť zdôvodňovať kroky, ktoré pri svojej práci konám.			
Vplyv	Zastávať pozíciu s mocou a vplyvom aj nad inými ľuďmi.			
Výnimočnosť	Byť považovaný za osobu so špeciálnymi schopnosťami.			
Pokoj	Pracovať v prostredí bez stresu a tlaku.			
Učenie	Rozširovať svoje vedomosti a profesijné kompetencie a zručnosti.			
Vedenie iných	Byť osobou, na ktorú sa ostatní môžu pri hľadaní cesty spoľahnúť a ktorá určuje ciele, ktoré treba dosiahnuť.			
Voľný čas	Nájsť prácu, ktorá mi ponechá dostatok voľného času na pokračovanie v mimopracovných aktivitách.			
Dostupnosť	Bývať na mieste, kde by som mohol žiť príjemný osobný život a z ktorého sa môžem rýchlo dostať do zamestnania.			
Rozhodovanie	Byť tým, kto rozhoduje, aby som mohol/a ovplyvňovať kvalitu a úspech svojich výsledkov.			
Služba druhým	Byť schopný/á ponúknuť rôzne druhy pomoci iným.			

Poriadok	Pracovať v dobre organizovanom prostredí. Držať sa podrobných plánov a prísnych pravidiel.			
Fyzická činnosť	Mať prácu, v ktorej je najdôležitejšia fyzická aktivita.			
Hravosť	Pracovať pre čisté potešenie. Nebrať sa vážne.			
Moc/Autorita	Mať pozíciu, z ktorej môžem plánovať a riadiť prácu iných osôb.			
Dôkladnosť	Plniť úlohy, ktoré vyžadujú veľa trpezlivosti a v ktorých nie sú povolené takmer žiadne chyby.			
Zisk	Konať tak, aby výsledky môjho snaženia mali priamy vplyv na príjmy.			
Kontakt	Mať blízky kontakt s inými ľuďmi.			
Istota	Vedieť, že budem mať vždy prácu a zodpovedajúcu mzdu.			
Stabilita	Radšej zostať v zamestnaní, kde nedochádza k veľkým zmenám.			
Postavenie	Mať prácu, ktorá je rešpektovaná v očiach rodiny, príbuzných, priateľov, v okruhu známych a v spoločnosti.			
Spolupráca	Pracovať v prostredí, kde môžem povedať svoj názor, poskytnúť radu aj ponúknuť pomoc.			
Biorytmus	Môcť pracovať podľa svojho rytmu a časového rozvrhu.			
Individualizmus	Pracovať samostatne bez toho, aby som bol závislý na vonkajšom svete a na ostatných.			
Vedomosti	Učiť sa nové veci, skúmať nové oblasti poznania.			
Tlak	Vyhľadávať situácie, pri ktorých sa po dlhšie časové obdobie vyžaduje absolútna koncentrácia a pri ktorých nie sú povolené chyby.			
Tímová práca	Plniť v spolupráci s ostatnými spoločné ciele a mať právo spolurozhodovať.			

Krok 2.:

Keď dokončíte krok 1, vyberte z hodnôt, ktoré ste zvolili **10** takých, ktoré sú pre vás ešte dôležitejšie, než ostatné vybrané. Pridajte k nim druhý krížik (do stĺpca Výber 2).

Krok 3.:

Teraz postupujte rovnako ako v predchádzajúcom kroku, ale skúste váš výber ešte zúžiť. **Vyberte 5 hodnotových orientácií**, ktoré sú pre vás charakteristickejšie než ostatné a pridajte k nim tretí krížik (do stĺpca Výber 3).

Krok 4.:

Teraz sa pokúste profesijné hodnotové orientácie, pri ktorých máte tri krížiky, **zoradiť do poradia od 1 do 5** podľa toho, ako sú pre vás príznačné, významné, dôležité. Zoradenie zapíšte v tabuľke 2.

Tabuľka 2

Poradie významnosti	Profesijná hodnotová orientácia
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

**Ďakujeme za spoluprácu pri zvyšovaní kvality
poskytovaných služieb v našom zariadení, v našej škole.**

Vyhodnotenie

Kvantitatívna a kvalitatívna analýza získaných výsledkov umožňuje:

1. Identifikovať profesijnú hodnotovú hierarchiu jednotlivých pedagogických a odborných zamestnancov škôl a zariadení v systéme PaP.
2. Identifikovať najpríznačnejšie profesijné hodnotové orientácie zamestnancov.
3. Porovnať preferované profesijné hodnotové orientácie jednotlivých zamestnancov.
4. Porovnať preferované profesijné hodnotové orientácie zamestnancov so strategickými hodnotovými orientáciami školy alebo zariadenia.
5. Konsenzuálne stanoviť strategické hodnoty zariadenia alebo iniciovať reštrukturalizáciu hodnotového systému zariadenia.
6. Iniciovať zmeny v organizácii, ktoré by viedli k súladu profesijných hodnotových orientácií zamestnancov a organizácie.
7. Iniciovať zmenu pracovnej pozície zamestnanca, aby viac korešpondovala s jeho preferovanou hodnotovou orientáciou.

Kvantitatívne a kvalitatívne vyhodnotenie a interpretáciu výsledkov realizuje administrátor autoevalvačného nástroja alebo ním poverený vedúci/odborný zamestnanec zariadenia PaP.

Odporúčanie pre respondentov

Po vyhodnotení formulára sa pokúste ešte zamyslieť nad nasledovnými otázkami:

1. Čo je pre vás v živote dôležité?
2. Akými životnými hodnotami sa riadite?
3. Ste spokojní s vaším terajším zamestnaním?
4. Ste spokojní a vašou pracovnou pozíciou?
5. Stotožňujete sa s hodnotami vašej školy alebo zariadenia?
6. Spomínate si na iné zamestnanie (pracovnú skúsenosť), ktoré bolo v súlade s týmito hodnotami?
7. V akých iných povolaniach by bolo možné uplatniť vaše profesijné hodnotové orientácie?
8. Aké kompromisy by ste ohľadom vašich hodnotových orientácií boli ochotní urobiť pre získanie zamestnania?
9. Ako by malo vyzeráť vaše ideálne zamestnanie?

Odporúčanie pre vedenie školy alebo vedenie zariadenia

Desať oblastí, na ktorých zamestnancom najviac záleží:

1. Vedia, čo sa od nich v práci očakáva.
2. Majú k dispozícii materiál a pracovné prostriedky k tomu, aby robili svoju prácu čo najlepšie.
3. Majú v práci príležitosť robiť každý deň to, čo ovládajú najlepšie.
4. Dostávajú ocenenie za dobrú prácu.
5. Nadriadení sa zaujímajú o ich názor a osobné problémy.
6. Majú príležitosť k osobnému rozvoju.
7. Cítia, že poslanie organizácie robí ich prácu dôležitou.
8. Majú v práci blízke vzťahy s ostatnými.
9. To, čo robia (v práci, v živote, v rodine), im musí dávať zmysel.
10. Majú v práci možnosť učiť sa a odborne rásť.

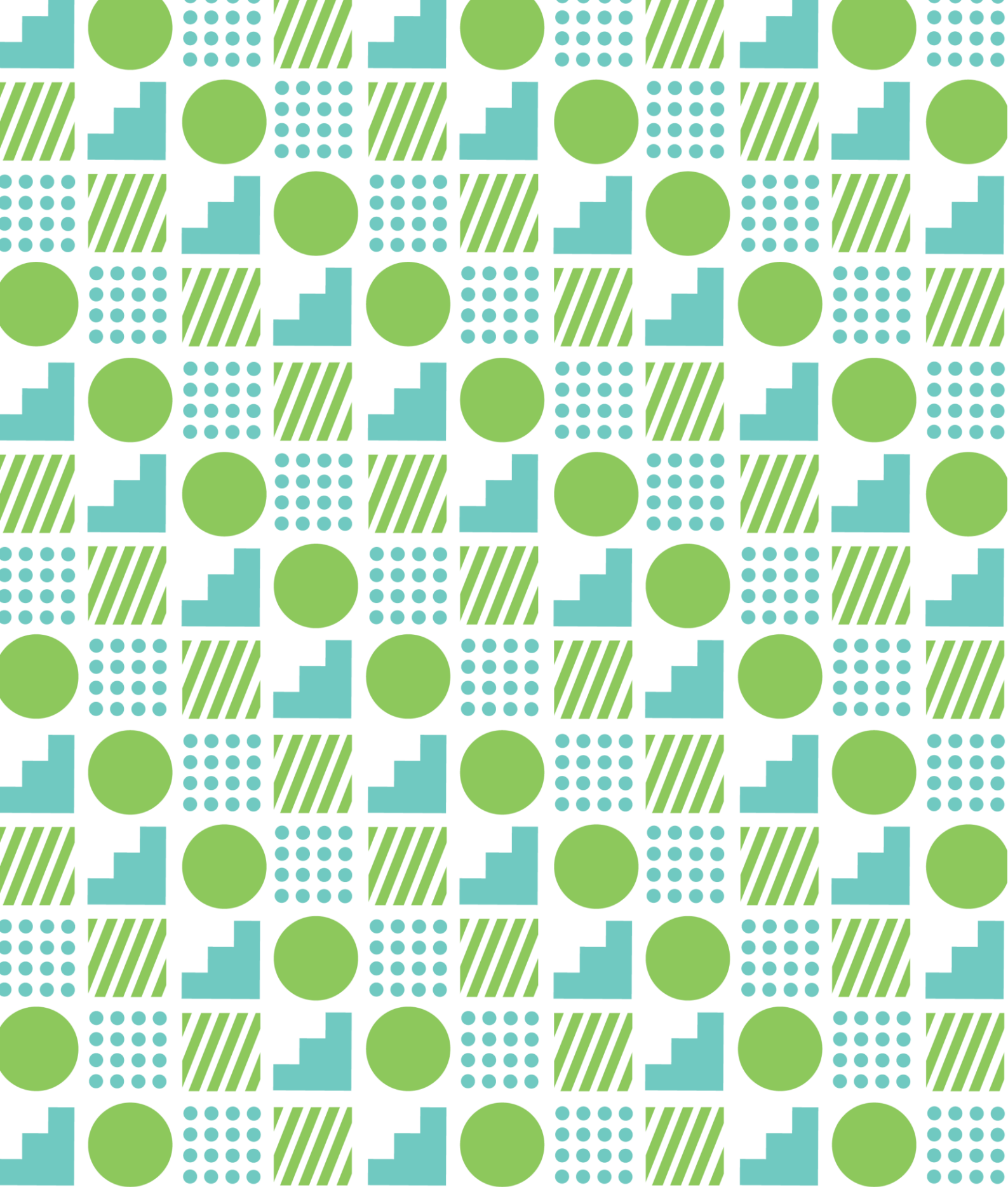

Zdroje:

- MICHÁLEKOVÁ, J.: 2019. Firemné hodnoty. Ako ich tvoriť a používať. Dostupné na: <https://www.dase-analytics.com/blog/sk/firemne-hodnoty-ako-ich-tvorit-a-pouzivat/>
- ZBORNÍK. 2017. Profesionálne hodnoty sociálnej práce. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie. VŠZaSP sv. Alžbety Bratislava, 154 s. ISBN 978-80-8132-173-3

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

ŠTANDARDY
NÁRODNÝ PROJEKT

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie
k inklúzii a úspešnosti na trhu práce